

ξουν στην Ἀμερική ; Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ; Ἡ θὰ πάρουν, ὅπως εἶπαμε, τὰ μάτια τοὺς νὰ φύγουν ἢ θὰ γυρίσουν στὰ βουργαροκρατημένα ἢ τουρκοκρατημένα χωριά τοὺς ἢ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς θὰ χυθοῦν στὶς πολιτείες, ἀφίνοντας τὴ γῆς. Καὶ τὸ κακὸ ὥς ἐδῶ δὲν εἶναι πολὺ σπουδαῖο· λίγες χιλιάδες παραπάνω ἢ παρακάτω δὲ σημαίνει στὸ Κράτος· σημαίνει ὅμως στὸ ἔθνος καὶ τὸ Ρωμαϊκὸ πάντα στὴ δύναμη τὴν ἐθνικὴν στηρίζοντε. Ἡ ἐθνικὴ ζήμια ἢ ἀνυπολόγιστη, εἶναι πῶς οἱ Θράκες καὶ ἄλλοι ὑπόδουλοι ποὺ εἴταν καὶ εἶναι ἔτοιμοι νὰ τρέξουν στὴ Μεγάλῃ Πατρίδα, καὶ θὰ γίνονταν ἔτσι μιὰ αὐτόματη πύκνωση πληθυσμοῦ, βλέποντας τί γίνεται μὲ τοὺς πρόσφυγες τούτους, ἔρχονται ; Βέβαια ὄχι. Καὶ μοῦ τῆπε καθαρά καὶ σταράτα ἓνας Γκιουμουλτζινιώτης—ἕμμος μάλιστα—στὶς Σέρρες: «ἀφίνω ἀδερφέ μου καὶ χτήματα καὶ περιουσία γιὰ νὰ ῥθω· μὰ νὰ ψοφήσω τῆς πείνας καὶ γὼ καὶ τὰ παιδιὰ μου ἔτσι [ὅπως δηλ. οἱ πρόσφυγες] δὲν τὸ κάνω· ἄλλο γιὰ μιὰ ὥρα ἀνάγκης τί μπορεῖ νὰ γίνη». Στῆς ὑπέρτατης ἀνάγκης τὴ στιγμὴ θυσιάζει τὰ πάντα ὁ Ρωμῆς, μὰ ὅταν σκέφτεται ψυχρὰ δὲν κάνει τόλμες τέτοιες, ἀσκοπεῖ.

Μὲ τὴν ἀστοχὴ ἐνέργειά της, ἡ Κυβέρνηση ἀφίσε νὰ τῆς φύγῃ ἓνα ἄκοπο καὶ ἀνέξοδο μέσο νὰ πυκνώσῃ τὸν πληθυσμό· τώρα νὰ δοῦμε τί θὰ κάνῃ. Εἶναι ὀλεθριώτατο τὸ ποὺ γένηκε, μὰ ὄχι καὶ ἀγίατρευτο· «κάλλιο ἀργὰ παρὰ ποτέ». Ρούσσει καμπάνα ἐπὶ τέλους πρέπει νὰ χῇ κανεὶς γιὰ νὰ σημάνη τὸν κίντυνο; Δὲν πάει βαθύτερα, μακρότερα ἢ ματιά;

Μυστήριο !

Οὔτε μυαλὸ θὰ πουλήσῃ κανεὶς, οὔτε γιὰ σοφὸς θέλει νὰ περάσῃ φανερώνοντας ἀπ' τὴν πραγματικὴ ὀψή του τὸ ζήτημα αὐτό· πρέπει νὰ πονῇ καὶ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς καὶ γιὰ τὸν τόπον αὐτόν, γιὰ τὸν ὅποιο χύσαμε ποτάμια αἷμα καὶ ὠκεανούς τὸν ἔδρω....

Σαλονίκη, Γενάρης 1914

Κώστας Νταϊφᾶς

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ «ΜΟΥΣΙΚΗ»

Μυστακίδου, Εὐδοαδιδάδου καὶ Μακρῆ

13-15 Στὰ Ἀρσακίου 13-15 Ἀθήναι

Τελευταῖαι Ἐκδόσεις

Τὰ «Παναθηναῖα τοῦ 1913», 19 τραγουδιὰ Δρ. 8,40
Ε. Ροδίου, 15 Σχολικὰ ἄσματα εἰς 2 τεύχη, τὸ τεύχος » 1,50
Ι. Σακελλαρίου. Πήραμε τὰ Γιάννενα. Ἀόφνης μυρτιάς
στὸ δρόμο σου » 0,60
» Μυριανθισμένη Χίος. Τὸ φλάμπουρο » 0,60
» Ὀλόκληρη ἡ συλλογὴ τῆς κλασικῆς μουσικῆς, μὲ μεγά-
λας ἐκπτώσεις διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν Ὁδῶν.
Μανδολίνα, κιθάρες, βιολιά κλπ. ὄργανα μὲ τὰ ἐξαρτήμα-
τά των.

ΥΣΤΕΡΙΣ ΑΠΟ ΔΤΟ ΝΙΚΗΦΟ- ΡΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥΣ

Καλογραμμένο καὶ καλομελετημένο μ' ἑλῃ τὴ δυνατὴ παρατηρητικότητά, ὅπως σ' ἔλα, τὸ τελευταῖο ἄρθρο τοῦ Λυδοῦ Ποδαβροῦ «Γύρω στὴν κατάστασι» ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ προπερασμένο φύλλο τοῦ «Νουμά» (ἀρ. 516). Τὰ λίγα ἑλῃ χτυπητὰ καὶ κάθε του λέξη γιὰ τὴ γενικὴν κατάστασιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ ξεσκιζοῖ τὴν καρδιά τοῦ λεύτερου Ἑλληνα, μὰ περισσότερο τὴν καρδιά τοῦ σκλάβου Ρωμιοῦ ποὺ ἔλπιζε, ὕστερις ἀπὸ τόσες νίκες καὶ τρόπαια, νὰ δῇ μιὰ μέρα χρυσή, μιὰ μέρα χαρὰς καὶ ἀγαλλίασης. Μὰ καθὼς δείχνουνε τὰ πράγματα βγαίνει ὁ σκλάβος γελασμένος καὶ ὁ Ἑλληνας ὑπήκοος ποὺ ζεῖ στὴν Τουρκία, ὕστερις ἀπὸ δύο νικηφόρους πολέμους, χερρότερος καὶ ἀπὸ ἓνα ὑπήκοος τοῦ Βελγίου ἢ τῆς Ὀλλανδίας, νὰ μὴν πῶ τῆς Κίνας. Ἀφίνω κατὰ μέρος τὰ μεγάλα ζητήματα ποὺ ἀνησχοῦνε δολόκληρη τὴ Ρωμιόσυνῃ καὶ τὴν κρατοῦνε μέσ' σὲ ἀγωνία, τὸ Ἑπειρώτικο καὶ τὸ Νησιώτικο. Ἀφίνω κατὰ μέρος τὴν κακομοιριά στὴ διοίκηση καὶ στὴν ἐσωτερικὴν κατάστασιν τῆς Νέας καὶ Παλιᾶς Ἑλλάδας. Ἀφίνω τὴ μετανάστευσιν στὴν Ἀμερικὴ καὶ τὴν οἰκονομικὴ καλλιτέρευσιν τοῦ λαοῦ. Ἀφίνω τὴν ἀφομοίωσιν καὶ τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ φορολογικοῦ συστήματος στὴ Νέα καὶ στὴν Παλιὰ Ἑλλάδα. Ἀφίνω τὴν προσάρτησιν τοῦ τᾶδε ἢ τοῦ τᾶδε μέρους τῆς Νέας μας Ἑλλάδας. Ἀφίνω, ἀφίνω τόσα καὶ τόσα ἄλλα ποὺ τὰ λέει τόσο καλὰ ὁ Ποδαβρὸς καὶ ἔρχουμαι ἐδῶ στὴν Τουρκία, ἐδῶ στὴν Πόλιν, μέσα στὴ Θράκην, πέρα στὴ Σμύρνην, καὶ σ' ἑλῃ τὴν Ἀνατολή. Νὰ σὰς πῶ τί τραβοῦμε ; Περισσότερα ἀπὸ κεῖνα ποὺ τραβοῦσαμε, ὕστερα ἀπὸ τὸ 97, περισσότερα ἀπὸ κεῖνα ποὺ τραβοῦσαμε στὴν ἀπολυταρχία ἀπὸ τὸ Χαμίτη καὶ στὸ Σύνταγμα ἀπὸ τοὺς Νεότουρκους. Τὸ τί τραβοῦμε τώρα, ὕστερις ἀπὸ δύο νικηφόρους πολέμους, τόσες νίκες καὶ τρόπαια, εἰρηνές καὶ συθῆκες, σιδιάσκεψες καὶ διαβούλια, γερμανικὲς συγγένειες καὶ συμπάθειες Γαλλικῆς, Ἀγγλικῆς κουτοπονηριᾶς καὶ Ρούσσεικα ἀγριοκαϊδέματα, φιλίες καὶ συμβάσεις, συμμαχίες καὶ ἀγαθὲς σκέψεις, ταχυδρομικὲς ἐνώσεις καὶ ψυχρολουσίες Ἱταλοαυστριακῆς, ὕστερις ἀπὸ ἔλα τοῦτα, νὰ σὰς πῶ τί τραβοῦμε ; Ἀκούστε. Ἀγριο μποῦκοτάζι σ' ἑλῃ τὴν Τουρκία ἀπὸ τὴν Πόλιν ὡς τὴν Σμύρνην καὶ ὡς τὸ μικρότερον χωριὸ τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Θράκης. Μποῦκοτάζι μελετημένο καὶ ἐφαρμοσμένο μὲ τὸ νῖ καὶ μὲ τὸ σῖμα. Μποῦκοτάζι θετικὸ καὶ ἀρνητικὸ, ἂν μπορεῖ νὰ τὸ πῇ κανεὶς. Μποῦκοτάζι ὀργανωμένο ἀπὸ τὸ Κομιτάτο καὶ ὑποστηριζόμενο

ζουνε τούς Ρωμιούς από τὰ σπίτια τους καὶ βάζουνε πρόσφυγες Τούρκους, ἂν ἀντισταθοῦν τούς δέρνουνε, τούς φυλακίζουνε, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ μιὰ Τουρκοβούργαρικη ἐπιτροπὴ φροντίζει νὰ σπιτώσῃ τούς λίγους πρόσφυγες Βουργάρους τῆς Θράκης. Τὸ Οὐζοῦν-Κιοπροῦ, τὸ Μπαμπὰ-Ἐσκὴ καὶ τὰ γύρω χωριά ἐρημώθηκαν. Σκεδὸν οἱ περισσότεροι Ρωμοὶ τῆς Α. Θράκης φύγανε στὴν Πόλη καὶ στὴν Ἑλλάδα, κι ὅσοι μείνανε τυραννιοῦνται φριχτά. Ἀπὸ τὰ Γανόχωρα πήρανε ὅλη τὴν ξυλεία ποὺ εἶχανε οἱ Ρωμοὶ νὰ χτίσουνε τὰ σπίτια τους τὰ καταστραμμένα ἀπὸ τὸν προπερινὸ σεισμό. Σὲ μιὰ διαμαρτυρία τοῦ Πατριάρχου ἔρχεται ἡ κυβερνητικὴ ἀπάντηση: «Ἐμεῖς δὲν εἴμαστε Βούργαροι, δὲ δίνουμε ρασπίσκες (ἀπόδειξες πληρωμῆς), πληρώνουμε». Καὶ χρήματα.... τρέχα γύρευε.

Ἀρχίσαν καὶ στὰ σχολεῖα καὶ στίς ἐκκλησιὰς νὰ βάζουν χέρι. Στὸν Τασμέ τῆς Σμύρνης κοντὰ ἐκεῖ σ' ἓνα χωριὸ κλείσανε τὸ σχολεῖο καὶ φυλακίσανε τὸ δάσκαλο, μὲ τὴν πρόφαση πὼς δὲν εἶχε κυβερνητικὴ ἄδεια. Στὴν Προύσα κοντὰ, ἡ ἀρχὴ γκρέμισε τίς ἐκκλησιὰς τοῦ Ἑλληνικῶν χωριῶν (Καλασάνι καὶ Παλλαδάρι), γιατί οἱ χωριανοὶ τίς χτίσανε τὴ μιὰ μεγαλύτερη ἀπ' ὅ,τι λέει τὸ φερμάνι (ἄδεια Σουλτανικὴ) καὶ τὴν ἄλλη, γιατί ὁ θόλος ἔγινε ἀψήλοτερος. Αὐτὰ εἶναι τὰ γνωστὰ ἐδῶ στὴν Πόλη. Φανταστῆτε καὶ χειρότερα. Στὰ σχολεῖα μας τρόμος καὶ φόβος μήπως ὁ δάσκαλος πῇ τίποτις ἐπιλήψιμο, μήπως τραγουδιστῇ κάνα τραγούδι Ἑλληνικό, μήπως στὴν ἱστορία εἰπωθῇ τίποτις ἐνάντιο. Ὁ Ἑλληνικὸς ὕμνος ἐξορίστηκε καὶ ἀπ' αὐτὰ τὰ Ἑλληνικὴς ὑπηκοῦτητας σπίτια.

Στοὺς Σύλλογους μας τρεμούλα μήπως ὑπάρχουν βιβλία ἐμποδισμένα, μήπως τὰ λάβαρα ἢ τὰ ντουβάρια εἶναι γαλαζόλευκα. Θεατρικὰ ἔργα, ὅπου παρουσιάζονται εὐζωνοὶ ἢ στρατιῶτες Ἕλληνες, ἀπαγορεύονται αὐστηρὰ μὲ φυλακὴ καὶ ξύλο. Σύλλογος ἢ ἀδερφάτο θέλει νὰ δώσῃ θεατρικὴ παράσταση; ἄδεια κυβερνητικὴ δὲν ἔχει, παρὰ ὅταν ἀποδείξῃ πὼς τὰ χρήματα δὲ θὰ τὰ στείλῃ στὴν... Ἑλλάδα. Κάθε γαλαζόλευκο χρώμα κυνηγιέται καὶ ἀλλοίμονο σὲ κείνον ποὺ τῷ χει. Οὔτε ἱερά, οὔτε ἔθνη σέβονται. Στὸ Μακρυχώρι (προάστειο τῆς Πόλης) ἐπειδὴ ἡ Ἐκκλησιὰ, ὁ Σύλλογος καὶ τὰ σχολεῖα εἶταν γαλάζια, τὴ νύχτα βάψανε τίς πόρτες κόκκινες. Ποιὸς; ἄπιαστος. Στὴν Πόλη ἐπειδὴ ἐνὸς μαγέρι τοῦ ντουβάρια εἶταν γαλάζια κι ὁ νοικοκύρης Ρωμιός, γιουρούκηδες Τούρκοι μ' ἓνα ἀξιωματικὸ τοῦ σπάτανε ὅλα τὰ πιάτα καὶ τὰ τζάμια. Στὸ δρόμο ἂν κανεὶς ἔχει γαλάζια κραδάτα ἢ μαντόλι, ἔχει ξύλο καὶ στρατοδικεῖο. **Τὰ παιδιὰ μας**

ἅμα φοροῦν καπέλλα ποὺ ἡ κορδέλλα τους ἔχει ἑλληνικὲς σημαίες ἢ γράμματα, **ξεσκίζονται**. Φόρεμα ποὺ εἶναι ἄσπρο κ' ἔχει γαλάζια σιρίτια, **ξεσκίζεται**. Καὶ τ' ἀντίθετο. Ἀμφιβάλλω ἂν κ' οἱ Ἕλληνες ὑπήκοοι θὰ τολμήσουν σὲ μιὰ ἐθνικὴ γιορτὴ νὰ σηκώσουν Ἑλληνικὴ σημαία, ὅστερις ἀπὸ τοῦ νικηφόρους πολέμου. Οἱ φημερίδες μας ἂν τολμήσουν καὶ μιλήσουν ἢ νὰ διαμαρτυρηθοῦν γιὰ τίς βρισιὰς τῶν Τούρκικων φύλλων καὶ τὴν κατάστασιν αὐτῇ, ἔχουνε κλείσιμο, πρόστιμο καὶ φυλακὴ. Καμμιά δὲν τολμᾷ νὰ διαμαρτυρηθῇ, καμμιά νὰ μιλήσῃ, ὅλες βουβαθήκανε καὶ γράφουνε τὰ ἐπεισόδια ἀπὸ ξένες φημερίδες ἢ μεταφράζοντας τίς Τούρκικες. Τὸ παράδειγμα τὸ παίρνουν ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο. Οἱ Τούρκοι καταστρέφουν, οἱ Τούρκοι ὀργιάζουν, οἱ Τούρκοι βρίζουν, σκοτώνουν, φυλακίζουν, δέρνουν (συνηθισμένες λέξεις), τὸ Πατριαρχεῖο γράφει τακρίρια, στέλνει στὸν Ταλαάτ-μπέη καὶ στὸν Ἐμβέρ-πασά !!!! ἐπιτροπές, κάμνει τεμενάδες, φιλεῖ ποδιές σὰ νᾶμαστε νικημένοι, σὰ νᾶμαστε Παρίες, Ὅττεντόντοι, Χονολουλοῦ καὶ δὲν ξέρω τί. Οἱ Ἑβραῖοι κ' οἱ Ἀρμένηδες ζοῦν πολὺ πιὸ καλότερα ἀπὸ μᾶς. Γιατί οἱ Ἑβραῖοι εἶναι ΕΒΡΑΙΟΙ κ' οἱ Ἀρμένηδες ἔχουνε Πατριάρχην καὶ Συμβούλιο λεβενταθρώπων μὲ καρδιά καὶ ὄρεξη γιὰ τὴν καλυτέρεψιν τοῦ ἔθνους τους, καὶ ὀργανωμένα κόμματα ποὺ μ' ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα μὴ σκιαζόμενα ἀπὸ Ἐμβέρηδες καὶ Ταλαάτηδες δουλεύουνε γιὰ τὸ δούτυχο ἔθνος τους. Ἐμεῖς ἓνα Συνταγματικὸν Σύνδεσμο (σκιὰ) κ' ἓνα Πατριάρχην ποὺ μιὰ φορὰ πήγε στὸ Χαμήτη κ' εἶπε γιὰ τὸ κλείσιμο τῶν ἐκκλησιῶν δὲν ξέρω τί. Τὸ Κομιτάτο ὀργιάζει εἰς βάρος τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τὸ Πατριαρχεῖο [Γερμανὸς ὁ Ε' ὁ ἐθνοσωτὴρ καὶ παραδοσὺλλέκτης] συνεννοεῖται μαζί του πῶς βουλευταδες νευρόσπαστα θὰ ἔχῃ τὸ Ρωμαῖκο ἔθνος στὴν Τούρκικη Βουλὴ. Τὸ Κομιτάτο κάμνει δικές του ἐκλογές, βγάζει δικούς του, δίχως νὰ ἰδρῶνῃ ταῦτι του γιὰ τὸ Πατριαρχεῖο καὶ γιὰ τὰ τακρίρια του. Οἱ Ἀρμένηδες φαίνονται πιὸ παλληκάρια κι ὀρθὰ κοφτὰ λένε: Θέλουμε δικούς μας ἀθρώπους, θέλουμε ἑμεῖς οἱ ἴδιοι νὰ βγάζουμε τοὺς βουλευτάδες μας, θέλουμε ἀναλογικὸ σύστημα κι ὄχι ψήφω καὶ ἐγκρίσει τοῦ Παντοδυνάμου Κομιτάτου. Ἀλλοιῶττα δὲν παίρνουμε μέρος σὲ τέτοιες κομικὲς ἐκλογές. Καὶ τὸ κάμουνε χωρὶς νὰ τρέμουνε Τούρκους καὶ Κομιτάτα, μ' ὅλα τὰ βάσανά τους. Γερμανὸς ὁ Ε' προσπαθεῖ νὰ καρφωθῇ στὸ θρόνο φέρνοντας ἀριστίνδην ὅλους τοὺς δικούς του Συνοδικούς καὶ Συμβούλους ἐβετασῆδες [μαλιστάδες], καλώντας συχνὰ πυκνὰ τὰ τοῦ σώματα γιὰ νὰ τοὺς ἀναγγεῖλῃ τί ἀπάντησιν ἔδωκε ἡ Κυβέρνησις γιὰ τὸ τάδε ἢ τάδε τακρίρι, ἢ ποιός

II

Ο ΘΡΗΝΟΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

De Profundis clamavi ad te, Domine....

(Οἱ Ψαλμοὶ τοῦ Δαβὶδ)

Τόσα πράγματα—τόσα πράγματα ὥραϊα—τόσα πράγματα ὥραϊα—κρίμας δὲν εἶναι νὰ χαθοῦνε;

Σὲ Σένα, Δίκαιε Θεέ, τὴν προσευκὴ μου ὑψώνω: τόσα πράγματα ὥραϊα—κρίμας δὲν εἶναι νὰ χαθοῦνε;

Τόσα πού τ' ἀθρόπινος ἐπλασε μυαλό—τ' ἅγια τῶν ἁγίων,—ἀπάνου στὸ χαρτὶ πού στοχάστηκε τ' ἀθρόπινος μυαλό, καὶ στὸ χρῶμα ἀπάνου, καὶ παίρνοντας τὸν ἥχο ὀρμηνευτῆ, λιγερά τραγούδησε, καὶ μέσ' τὸ μάρμαρον ἐμπνεύσθη—ὦ, τόσα πράγματα, τόσα πράγματα ὥραϊα—τόσα πράγματα ὥραϊα, κρίμας δὲν εἶναι νὰ χαθοῦνε;

Καὶ ποιὸς νόμος τάζει τὴ Συντέλεια πλάϊ στὴν Ἀρμονία;

Ποιὸς νόμος—παρὰ τὸ Δικό σου; Δικός Σου ἂν εἶναι, πῶς, πῶς τέτοιος, ὦ Δίκαιε Θεέ;

Κι' ὅσα σοῦ ὑφαίνει ὀλονυχτὶς ὁ Λογισμὸς καὶ φρίσσει,—τὰ πού γιὰ θεοὺς κι' ὄχι γιὰ ἐγκόσμιες ἀκοῆς—ἔτσι μὴν αὐγὴ, νὰ μὴν τὰ βοῇ ἡ Αὐγὴ;

Κρίμας δὲν εἶναι—κρίμας δὲν εἶναι νὰ χαθοῦνε ὦ Δίκαιε Θεέ;

.... Ἐξὸν ἂν συναπαντιοῦνται κάπου ἄλλου, κ' ἐρχόμενα διαδοχικὰ μὲ τὸ πέρασμα τῶν αἰώνων—πάλε χτίζουν τὸ Μεγάλον Ὑμνο τοῦ Μηδενός, μέσ' τὴ βαθειὰ σιωπὴ τοῦ Μηδενός, γιὰ δόξα τοῦ Αἰωνίου τοῦ Μηδενός...

III

ΟΡΘΟΥ ΒΑΘΕΟΣ

— Farewell, farewell, one kiss and I'll descend.
(Romeo and Juliet - Shakespeare).

— Καλή μου, τί ὥρα εἶναι;

— Νωρὶς ἀκόμα εἶναι, Καλέ μου, νωρὶς! Μή-τε πού λαλήσαν τὰ κοκκόρια.

— Καὶ τὰ κοκκόρια λαλήσανε, Καλή μου, καὶ τ' ἀστέρια θαμπώσαν. Καὶ μιὰ γκρίζαν ἄχνα χύθη ἀπὸ τὸν οὐρανό.

— Φεγγάρι, Καλέ μου, φεγγάρι: Μ' ἀνίσως τὸν πόθο σου τοῦτο δηλοῖ πού βιάζεται πότες νὰ φέξῃ—ἀλλοί, στὸ λέω, Καλέ, σὲ μὲ—σὲ μὲ καὶ στὴν ἀγάπη μου...

Καὶ τὰ κοκκόρια λάλησαν, καὶ τ' ἀστέρια θάμ-

πωσαν, καὶ μιὰ γκρίζαν ἄχνα χύθη ἀπὸ τὸν οὐρανό...

— Καλή μου, τί ὥρα εἶναι;

— Νωρὶς ἀκόμα εἶναι, Καλέ μου, νωρὶς! Μή-τε πού σήμανε ἡ καμπάνα.

— Κ' ἡ καμπάνα σήμανε, Καλή μου, καὶ τὰ σπουργίτια κελαῖδανε. Καὶ μιὰ φριχτὴ ἀγωνία βόσκει ἐντὸς μου...

— Ποιὰν ἀγωνία, Καλέ μου, ποιὰν; Ποιὰν ἀγωνία, Καλέ μου, μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ΕΛΩ; Ποιὰν ἀγωνία ἀλλή—πάρεξ τὴν ἀγωνία τῆς Ἑθονῆς;...

(Κ' ἡ καμπάνα σήμανε, καὶ τὰ σπουργίτια κελαῖδανε. Κ' οἱ κουρτίνες γκρίζες λάμπανε στ' αὐγὴ νὰ χάδια...)

— Καλή μου τί ὥρα εἶναι;

— Νωρὶς ἀκόμα εἶναι, Καλέ μου, νωρὶς! Μή-τε πού γροίκησα ἀπ' ἀλάργα τ' ἄλογο τ' ἀντρός μου.

— Καὶ τ' ἄλογο τὸ γροίκησα, καὶ τὸ χλιμίντρισμα του. Πατάει βαρεῖα, πατάει θαμπὰ—σὰν ἀπάνου σὲ κουφάρια...

— Καλέ μου, τῶν φύλλων θροῖσματα, μόνο τῶν φύλλων θροῖσματα. Τὸ συντριβάνι ὀλονυχτὶς ἔτσι βογγάει, μέσ' τὸ φεγγάρι...

(Καὶ τ' ἄλογο νὰ ροβολιᾷ γροικῆθῃ ἀπ' τὰ βουνά, καὶ τὸ χλιμίντρισμα του. Κι' ὁ κυβαλλάρης τοῦ τυραννάει μὲ τὸ καμουτσίκι τὰ πλατεῖα καπούλια...)

— Καλή μου, τί ὥρα εἶναι;

— Νωρὶς ἀκόμα εἶναι, Καλέ μου, νωρὶς!

— Τὰ σκαλοπάτια λὲς καὶ τρίζουνε, Καλή μου. Λὲς κ' ἓνα σούρσιμο μουγγὸν ἀπὸ βαρεῖες πατημασές. Κάποιος τὴ σκάλαν ἀνεβαίνει.

— Ἢ καρδιά σου, Καλέ μου, πού χτυπάει. Ἢ καρδιά σου πού χτυπάει νὰ συντριφτῇ, Καλέ μου...

— Ὅχι, Καλή μου, μόνο τρίζει ἡ κλειδαριὰ. Κάποιος τὴν πόρτα σπρώχνει, ἔτσι, πού τὰ πορτόφυλλα πᾶει νὰ ξεροζώση. Καὶ βόσκει ἐντὸς μου μιὰ φριχτὴ ἀγωνία...

(Κ' ἡ σκάλα τρίζει, κ' ἡ κλειδαριὰ θὰ σπάσῃ. Κι' ὁ Νοικοκύρης, ἀπ' ὅξω, κρᾶζει τὴ Γυναίκα του...)

— Καλή μου, τί ὥρα εἶναι;

— Ἢ Στερνὴ Ὡρα μας, Καλέ μου,—Ἢ Στερνὴ μας Ὡρα...

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ